

Пуліна Т.В.
доктор економічних наук, професор
Сорока Т.О.
магістр

Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Економічна, промислова політика і технологічний розвиток зв'язані поняттями інновація і конкурентоспроможність, які у свою чергу взаємозв'язані між собою.

Інновації на сучасному етапі розвитку суспільства є головним засобом збереження конкурентоспроможності і стають невід'ємною частиною діяльності машинобудівного підприємства. Управління нововведеннями здійснюється паралельно з управлінням діючим традиційним виробництвом. Але методи управління інноваціями відрізняються від методів управління традиційним виробництвом, оскільки інноваційні процеси спрямовані на створення раніше неіснуючих продуктів, якісне оновлення виробничих сил та виробничих відносин [1, с. 18].

Процес розробки стратегічного плану інноваційної діяльності машинобудівного підприємства повинен бути ув'язаний із загальною стратегією розвитку як підприємства в цілому, так із товарними стратегіями. У цьому зв'язку керівництву підприємства, при розробці стратегічного плану інноваційної діяльності, необхідно визначитися з такими позиціями:

- який ринок є для підприємства основним та яка стратегічна місія підприємства на цьому ринку;
- які товарні ринки утворюють базовий ринок та яке позиціювання може бути обране на цих ринках;
- яка об'єктивна привабливість товарних ринків та які можливості і погрози пов'язані з ними;
- у чому відмінні риси підприємства, його сильні і слабкі сторони, його конкурентна перевага;
- яку стратегію розвитку обрати;
- як забезпечити досягнення стратегічних цілей підприємства через розробку і реалізацію комплексу маркетингових комунікацій.

Розробка стратегічного плану інноваційної діяльності підприємства забезпечить такі переваги:

- забезпечить впровадження системного, стратегічного та і ситуаційного підходів до проведення інноваційної діяльності;
- дасть можливість поєднати цілі та стратегії розвитку підприємства зі стратегічними рішеннями в області інноваційної діяльності;
- полегшить відстеження результатів діяльності підприємства та дасть можливість вчасно визначити розбіжності між ними і наміченими цілями;

– підвищить готовність підприємства реагувати на непередбачені зміни з боку зовнішнього середовища.

Розроблення стратегічного плану інноваційної діяльності машинобудівного підприємства доцільно проводити за такими етапами.

Визначення цілей і завдань інноваційної діяльності є першим етапом стратегічного програмування.

Далі визначаються інноваційні можливості машинобудівного підприємства. Рекомендується перевіряти ступінь адаптації інноваційної можливості перш ніж вирішувати питання про її включення до портфелю нововведень.

Наступний етап полягає в оцінці інноваційних можливостей на предмет включення їх до портфелю нововведень та потребує визначення критеріїв добору інноваційних можливостей до портфелю нововведень. Інноваційна можливість додається до портфелю нововведень, якщо вона відповідає критеріям добору.

Далі йде формування портфеля нововведень - це добір нововведень до портфелю нововведень. Оцінка проводиться за таким алгоритмом:

- обчислюється частка витрат для кожного нововведення в загальній сумі витрат, яка направляються на реалізацію та використання нововведень;
- обчислюється частка кожного нововведення в сукупності загального прибутку портфеля нововведень;
- розраховується коефіцієнт рентабельності для кожного нововведення;
- проводиться ранжування нововведень згідно зі значенням коефіцієнта рентабельності.

У такий спосіб при складанні стратегічного плану інноваційної діяльності керівник інноваційної служби машинобудівного підприємства визначає інноваційні напрямки діяльності підприємства.

Стратегічний контроль інноваційної діяльності машинобудівного підприємства проводиться на всьому протязі реалізації стратегічного плану інноваційної діяльності. Особливе місце в стратегічному контролі посідає визначення ефективності інноваційної діяльності.

Наступним етапом розробки стратегічного плану інноваційної діяльності є визначення елементів, методів та інструментів його реалізації.

Заключним етапом реалізації стратегічного плану інноваційної діяльності є його оцінка. Оцінка плану проводиться через порівняння результатів роботи з запланованими цілями. Процес оцінки є механізмом зворотного зв'язку для корегування та перегляду плану і визначення його ефективності. За позитивної відповіді наступним кроком повинне бути впровадження стратегічного плану інноваційної діяльності з метою досягнення його ефективності.

Література:

1. Череп А.В., Череп О.Г., Пуліна Т. В. Інноваційний менеджмент. Київ: Кондор, 2014. 452 с.